

Maa- ja metsätalousministeriö
PL 30
00023 Valtioneuvosto
kirjaamo.mmm@gov.fi

Lausuntopyyntö (Asianumero VN/9336/2025)

LAUSUNTO MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN LUONNOKSESTA SUOMEN KARHUKANNAN HOITOSUUNNITELMAKSI

METO – Metsäalan Asiantuntijat ry kiittää mahdollisuudesta lausua esityksen kohteena olevasta Suomen karhukannan hoitosuunnitelmasta ja toteamme seuraavaa:

Kannatamme karhun kannanhoidollista metsästystä metsissä työskentelevien työturvallisuuden edistämiseksi.

Toteamme, että maa- ja metsätalousministeriön luonnoksessa Suomen karhukannan hoitosuunnitelmaksi ei ole juurikaan huomioitu metsässä työskentelevien työturvallisuuskäytäntöä.

Esitämme, että metsissä työskentelevien työturvallisuuden kehittäminen tulisi lisätä luonnokseen. Keinoina voisivat olla esimerkiksi viestinnän, koulutuksen sekä suojele- ja karkotusvälineistön tuottaminen metsäalan ammattilaisille. Vastuutahona olisivat maa- ja metsätalousministeriö ja sen tulosohjauksessa olevat laitokset ja virastot.

Karhukannan hallinta on noussut merkittäväksi kysymykseksi paitsi luonnon monimuotoisuuden, myös metsässä työskentelevien ihmisten työturvallisuuden näkökulmasta. METO - Metsäalan Asiantuntija ry:n jäsenkyselyn mukaan jopa 40 prosenttia metsäasiantuntijoista kokee karhun merkittäväksi turvallisuushakiksi työssään.

Tämä huoli on otettava vakavasti, myös viimeaikaiset tapahtumat huomioiden.

Metsätyöt, kuten metsänhoito, puunkorjuu ja luonnonhoitotyöt, tapahtuvat usein syrjäisillä alueilla, joissa karhujen esiintyminen on yleistä. Luonnoksessa sanotaan, että ”*Todennäköisyys karhun kohtaamisen Skandinaviassa on pieni, koska karhuja esiintyy melko pienillä tiheyksillä ja niiden päivä habitaatti on yleensä tiheäkasvustoisilla alueilla, joilla ei yleensä retkeillä.*”, mutta metsissä työskentelevät liikkuvat juuri näillä alueilla. Karhujen lisääntyminen ja niiden tottuminen ihmistoimintaan ovat lisänneet kohtaamisen riskiä. Työntekijöiden kokemus turvattomuus voi johtaa työn keskeytymisiin, psyykkiseen kuormitukseen ja pahimmillaan vakaviin onnettomuuksiin.

Kannanhoidollinen metsästys tarjoaa hallitun ja suunnitelmallisen keinon karhukannan säätelyyn. Samalla metsästys opettaa karhuille ihmisarkuutta, mikä on äärimmäisen tärkeää työturvallisuuskäytännöstä. Kannanhoidollinen metsästys perustuu ajantasaiseen tutkimustietoon ja alueellisiin erityispiirteisiin, ja sen tavoitteena on säilyttää elinvoimainen karhukanta samalla, kun minimoidaan haitat ihmisille ja elinkeinoille.

Työturvallisuuden näkökulmasta kannanhoidollinen metsästys:

- Vähentää karhujen määrää ja opettaa niille ihmisarkuutta, mikä vastaavasti vähentää karhujen aiheuttamaa uhkaa metsätyöntekijöille ja muille luonnossa liikkujille
- Parantaa työhyvinvointia ja turvallisuuden tunnetta, mikä on keskeistä työssä jaksamisen ja tuottavuuden kannalta
- Mahdollistaa ennakoivan riskienhallinnan, kun karhukannan tiheys pidetään hallittavalla tasolla

Esitämme, että karhun metsästys otetaan osaksi laajempaa työturvallisuuden suunnittelua metsäalalla. Tämä edellyttää metsästyslain ja -asetusten päivittämistä siten, että työturvallisuus tunnustetaan hyväksyttäväksi perusteeksi kannanhoidolliselle metsästykselle ja poikkeuslupien myöntämiselle.

Karhukannan suotuisan suojelutason viitearvo

Ruotsissa karhukannan suotuisan suojelun viitearvoksi on määritetty 1400 yksilöä, kuten Suomessakin. Vertailtaessa on huomioitava, että Ruotsin maa- (+32%) ja metsäpinta-ala (+28%) ovat Suomen vastaavia noin kolmanneksen suuremmat. Tällöin karhukannan tiheys Ruotsissa olisi Suomea selvästi alaisempi.

Yhteenveto lausunnostamme

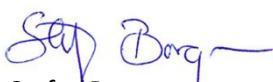
Yhteenvetona lausunnostamme toteamme ja esitämme seuraavaa:

- Näemme, että karhun kannanhoidollinen metsästys on välttämätön toimenpide metsässä työtä tekevien ihmisten turvallisuuden edistämiseksi. Se auttaa vähentämään näiden suurpetojen aikaansaamaa riskiä, sekä parantaa metsäalan ammattilaisten työolosuhteita ja työhyvinvointia.
- Maa- ja metsätalousministeriön luonnoksessa Suomen karhukannan hoitosuunnitelmaksi ei ole juurikaan huomioitu metsässä työskentelevien työturvallisuusnäkökulmaa.
- Metsissä työskentelevien työturvallisuuden kehittäminen tulisi lisätä luonnokseen. Keinoina voisivat olla esimerkiksi viestinnän, koulutuksen sekä suojelu- ja karkotusvälineistön tuottaminen metsäalan ammattilaisille.
- Esitämme, että karhun metsästys otetaan osaksi laajempaa työturvallisuuden suunnittelua metsäalalla. Tämä edellyttää metsästyslain ja -asetusten päivittämistä siten, että työturvallisuus tunnustetaan hyväksyttäväksi perusteeksi kannanhoidolliselle metsästykselle ja poikkeuslupien myöntämiselle.

Kunnioittavasti,

Helsingissä 15.5.2025

METO – METSÄALAN ASIAANTUNTIJAT RY

Stefan Borgman
puheenjohtaja

Ari Teittinen
neuvottelupäällikkö,
jäsen Työturvallisuuskeskuksen Metsäalan
työalatoimikunta

METO – Metsäalan Asiantuntijat ry

Mikonkatu 8A, 5.krs, 00100 Helsinki
www.luva.fi/metsaasiantuntijat
meto@metsaasiantuntijat.fi

@metsaasiantuntijat

@meto_ry

Lisätietoja:

Luonnon Varassa-lehti 2/2024 (s.27-29) : METO – Metsäalan Asiantuntijat ry:n jäsenkysely
työturvallisuudesta, tuloksia.

Linkki lehteen: https://www.luva.fi/wp-content/uploads/2024/05/Luva_2_2024_web.pdf